

Hvězdárna v Rokycanech
Voldušská 721
Rokycany
337 11

telefon: 371722622

e-mail: hvezdarna@hvr.cz
www stránky: <http://hvr.cz>

Program

LEDEN 2009

Pozorovací čtvrtky:

pozorování pro veřejnost. Za jasného nebe sledování zajímavých objektů na večerní obloze (v prvních dnech nového roku a v samém závěru měsíce dorůstající Měsíc, planeta Venuše a později večer Saturn). Při nepříznivém počasí možnost prohlídky výstavy fotografií.

Začátek programu každý čtvrtek v 18 hodin.

Ve čtvrtek **1. ledna 2009** v rámci zahájení **Mezinárodního roku astronomie (IYA)** se uskuteční na **Hvězdárně v Rokycanech pozorování Slunce** (v případě nepříznivého počasí vás čeká prohlídka hvězdárny a informace o důvodu a aktivitách připravovaných pro IYA 2009).

Pozorování bude probíhat od 13 do 15 hodin.

Ve středu **7. ledna 2009** se na **Hvězdárně v Rokycanech** uskuteční mimořádné pozorování pro veřejnost. Sledovat budeme **zákryt otevřené hvězdokupy Plejády Měsícem.**

Začátek programu v 17 hodin.

Pozorování sluneční fotosféry:

Za jasného počasí pozorování dalekohledem. Za nepříznivých povětrnostních podmínek prohlídka hvězdárny a seznámení se s její historií a současností.

Program možno uskutečnit Po až Čt v čase od 8 do 12 hod.

Programy pro školy:

Dle zvláštní nabídky. Je možno si zajistit termíny pro školní rok 2008/2009.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Zvláštní nabídka:

Pro skupiny (10 návštěvníků a více) lze po dohodě zorganizovat večerní pozorování či besedy na dohodnutá témata i v jiných termínech než je výše uvedená otvírací doba Hvězdárny v Rokycanech pro veřejnost.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Astronomický klub:

Tentokrát mimořádně ruhy pracovní čtvrtek v měsíci (tedy **8. ledna 2009**) se uskuteční na **Hvězdárně v Rokycanech** podvečerní setkání zájemců o astronomii s tematikou aktuálních informací o obloze nadcházejícího období. Účastníci budou mít možnost zeptat se na otázky z astronomie, které je zajímají, případně se pochlubit svými pozorovatelskými úspěchy atp.

Začátek od 17:00 hod.

Astronomický klub mladých astronomů:

Pravidelné schůzky ročníku 2008/2009 probíhají na **Hvězdárně v Rokycanech** dle zvláštního rozpisu (15. a 29. ledna 2009).

Začátek od 17:00 hod.

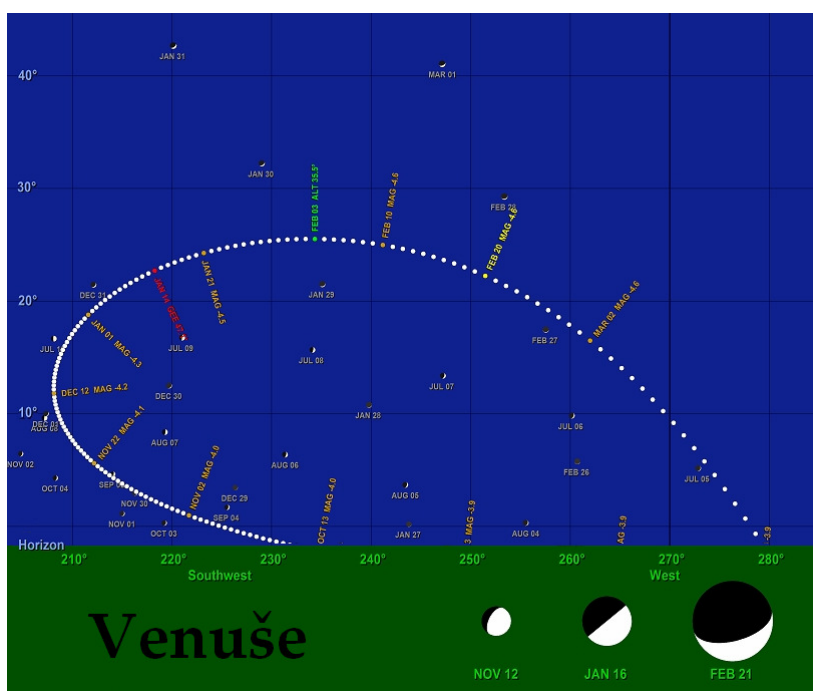
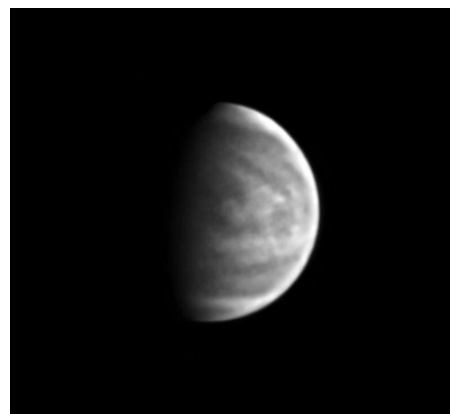
Vstupné: 15,- Kč

členové ČAS a skupiny Pegas zdarma

Zajímavosti na obloze

Leden 2009

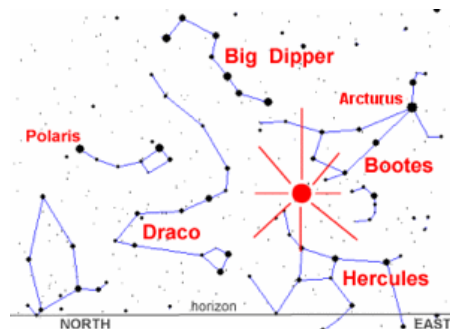
Dominantním tělesem letošních zimních večerů bude bezesporu planeta Venuše - Večernice. Venuše je na začátku roku 2009 v nejlepších podmínkách pro pozorování na západním nebi krátce po západu Slunce. Do maximální východní elongace, tedy nejuvýchodněji od Slunce, se dostane 14. ledna, kdy obě tělesa budou vzájemně vzdálena 47° . Největší jasnosti pak přibližující se planeta na své dráze kolem Slunce dosáhne 19. února. Její jasnost v tom čase bude mít hodnotu $-4,6$ mag a po Slunci a Měsíci bude bezkonkurenčně

nejjasnějším objektem na obloze. Právě v důsledku vzájemné pozice planety vůči Zemi a Slunci se také bude měnit její zdánlivý průměr a fáze, jak je to znázorněno na připojeném obrázku.

Velice zajímavé nebeské představení nás čeká hned v úvodu kalendářního roku. Jako každoročně se můžeme těšit na maximum aktivity jednoho z nejpočetnějších meteorických rojů vůbec – lednových Kvadrantid. Meteorický roj zahajuje svoji aktivitu na samém konci prosince a ta pak trvá do závěru první dekadý nového roku.

Letošní návrat maxima frekvence roje je předpověděn pro Evropu poněkud nešťastně na čas krátce po poledni místního času 3. ledna 2009. Proto se nabízí začít pozorovat co nejdříve téhož dne večer. V tu chvíli ovšem narazíme na další problém. Radiant roje, o souřadnicích $RA = 15h 20m$; $DE = +49^\circ$, je sice cirkumpolární, ale právě ve večerních hodinách se pohybuje velice nízko nad severním obzorem. Pouhých 9° nad severním bodem horizontu prochází kolem půl deváté večer. A teprve až po místní půlnoci se radiant dostane alespoň 20° nad severovýchodní obzor. Z geometrického hlediska je tedy jednoznačně výhodnější přesunout svá pozorování již na ráno 2./3. ledna 2009.

V čase velice ostrého maxima, které obvykle trvá něco kolem pouhých osmi hodin, přitom mohou astronomové pozorovat až 60 meteorů za hodinu. Letos se však vzhledem k tomu, že maximum nastává pro Evropu ve dne těchto hodnot bohužel nedočkáme.

Mapa hvězdné oblohy

15. ledna 2009
v 18:00
SEČ

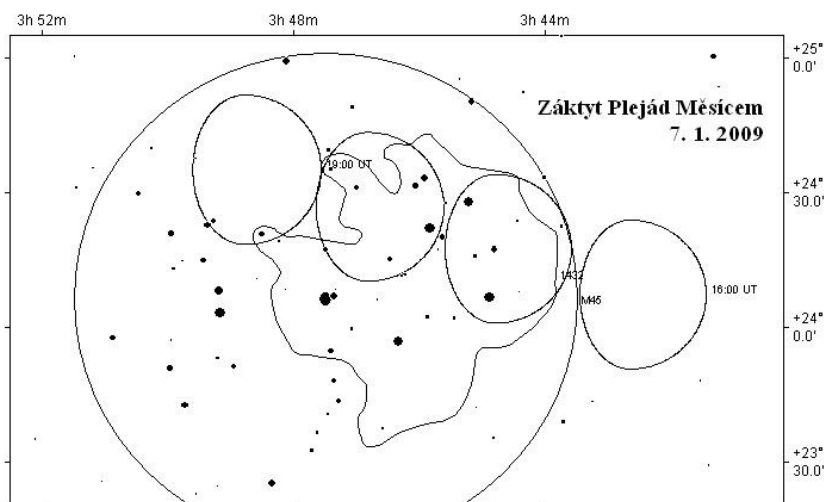
Fáze Měsíce v lednu 2009

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4 První č.: 11:56
5	6	7	8	9	10	11 Úplněk: 3:28
12	13	14	15	16	17	18 Posl. č.: 2:47
19	20	21	22	23	24	25
26 Nov: 7:56	27	28	29	30	31	

Zahájení IYA 2009 a Plejády

Ve středu 7. ledna 2009 bude celodenní akcí na Staroměstském náměstí v Praze oficiálně zahájen Mezinárodní rok astronomie. Pokud se vám nechce jet do Prahy, máte možnost navštívit zahájení IYA 2009 v Rokycanech.

V Rokycanech akce proběhne od 17 hodin na hvězdárně. Po krátkém úvodu, v případě jasné oblohy, bude připraveno pozorování zákrytu otevřené hvězdokupy M45 Plejády Měsícem. Počítá se s přenosem obrazu z půlmetrového dalekohledu na plátno v sále a umístěním několika dalekohledů na pozorovací terasu hvězdárny. V případě špatného počasí bude v sále promítnuta simulace úkazu programem Stellárium. Zájemci si budou moci prohlédnout

instalovanou výstavu o světelném znečištění a vyslechnout krátký příspěvek o průběhu, smyslu a cílech Mezinárodního roku astronomie 2009.

Na úkaz se ovšem můžete podívat také sami. Vhodné je k pozorování použít sebemenší dalekohled nebo triedr. V připojené tabulce jsou uvedeny parametry zákrytů nejjasnějších „kuřátek“. Časy platí pro hvězdárnu v Rokycanech a jsou uvedeny ve světovém čase (UT). Pro získání času středoevropského stačí vždy přičíst jednu celou hodinu.

den y m d	čas (UT) h m s	P	hvězda číslo	nag v	Měsíc Alt Az	CA o	PA o	hvězda jméno
090107	162702	D	536 cB7	5.5	45 106	81N	71	Celaeno
090107	162921	D	537 SB6	3.7	45 106	61S	110	Electra
090107	164806	D	539 SB6	4.3	48 110	51N	42	Taygeta
090107	165548	D	541 cB8	3.9	49 112	81N	72	Maia
090107	171141	D	543 cA0	6.4	51 116	52N	43	
090107	171151	D	542 B8	5.8	52 117	43N	34	Asterope
090107	172029	R	537 SB6	3.7	53 120	-41S	212	Electra
090107	173242	D	548 cB9	6.8	54 122	69N	60	
090107	174642	D	553 cA0	6.8	56 127	54S	118	
090107	174644	R	539 SB6	4.3	56 128	-71N	281	Taygeta
090107	180350	R	541 cB8	3.9	58 134	-79S	251	Maia
090107	184818	D	562 SB9	6.6	62 151	41S	131	